

Največji slovenski dnevnik
v Zdrženih državah

Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 234. — ŠTEV. 234.

NEW YORK, SATURDAY, OCTOBER 4, 1924. — SOBOTA, 4. OKTOBRA 1924.

VOLUME XXXII. — LETNIK XXXII.

NOVI CILJI IN NAMENI LIGE NARODOV

Zbornica Lige, ki je odobrila arbitracijsko poročilo, bo skušala sedaj izločiti vse vzroke vojne. — Protokol glede prisilnega posredovanja ter razoroževalna konferenca sta le prva dva koraka v gibanju, da se reši vse temeljne probleme. — Upanje na sodelovanje Zdrženih držav.

Poroča Arno Dosch-Fleuret.

Ženeva, Švica, 3. oktobra. — Soglasno odobrenje prisilnega arbitracijskega protokola je zaključilo posle petega splošnega zborovanja Lige narodov.

Kot del poskusa, da se uveljavi mir sveta se bo prihodnjega junija sestala razoroževalna konferenca in vse države se je povala, naj odobre arbitracijski dogovor kot ga je sprejela Liga.

Čeprav je bilo zborovanje odgodeno po tem prvem koraku proti splošnemu miru, se je v zaključnih dneh zborovanja izkristaliziral širši ideal. Ta ideal ne pomenja nič drugega kot arbitracijo sporov glede dobave ter porazdelitve surovin, industrijskega proizvodnje, priseljevanja, plemenskega razširjanja, plemenskih aspiracij, — kajti vse to pomenja temeljne vzroke vojne.

Sedanji arbitracijski dogovor je le prvi korak. Prihodnji korak bo obstajal v razoroževalni konferenci. Konečno bo prišla na vrsto arbitracija vseh bistvenih ekonomskih interesov industrijaliziranega sveta.

Ta grandiozni program ima več podlage v realnosti kot bi človek izprva domneval. Sestavitelji arbitracijskega protokola so prepričani, da arbitracija ne bo uspešna, razven če se odpravi vzrok zadreg.

Paul Boncour, francoski socijalist, je pokazal pot v nekem nagovoru na skupščino, katerega je imel v zvezi z arbitracijo.

„Vojno je mogoče končati,“ je rekel, „s tem, da se odpravi vzroke vojne. Surovine, njih razdelitev, vprašanja priseljevanja in izseljevanja so veliki problemi, katere je treba rešiti, če nečemo, da bo delo, katero smo ravnokar zaključili, pozneje uničeno vsled notranjih konvulzij.“

To je razpoloženje, ki prevladuje v celi zbornici. Italijansko in japonsko odobrenje protokola ter vstop Nemčije v Ligo predstavljajo le del problema, katerega se mora lotiti Liga.

Italija in Japonska sta dobili od Lige tiho obljubo, da bo razmišljala o izletu za preveliko prebivalstvo teh dveh dežel.

V svojem nagovoru je omenil Boncour tudi Woodrow Wilsona kot ustanovitelja Lige ter se zalival „prijateljskim ameriškim opazovalcem“, med temi generalu Blissu, za praktične arbitracijske ideje.

„Upam, da nam bo mogoče sodelovati z narodom, koga materialna sila ga je povedla do najvišjega idealizma, kot dokazano v zadnji vojni,“ je rekel.

Dvakrat je ponovil povabilo na naslov Amerike, naj stopi v Ligo. Med povabili Boncourja tekem sedanjega zasedanja ter prejšnjimi obstaja velika razlika. Dosedaj se je obnavljala Ligo vprijeti katerokoli akcijo, ki bi vzbudila kritiko v Zdrženih državah.

V tem slučaju pa je Ligo omalovaževala občutljivost Amerike, ko je amendirala protokol tako, da je bil sprejemljiv za Japonsko. Ta pripravljenost, da se hoče riskirati celo nespornost v namenu, da se doseže uspehe, je spravila Ligo na novo pot.

Predsednik zbornice Lige narodov, švicarski zastopnik Motta, je ob zaključanju zasedanja počastil spomin Wilsona ter pozval Ligo, naj stori vse, kar je v njeni moči, da se Nemčiji čimprej omogoči vstop v Ligo narodov.

Washington, D. C., 3. oktobra. — Administracijski niso hoteli večeraj razpravljati o protokolu, katerega je sprejela zbornica Lige narodov v Ženevi in sicer raditoga ne, ker čakajo na polno besedilo protokola in tudi na različne resolucije, ki so bile sprejete v zvezi s tem protokolom.

Protokol bo najbrž predložen v akcijo tudi vladi Zdrženih držav. Ker pa niso Zdržene države član Lige, ne bo mogla storiti administracija ničesar drugega kot objaviti svoje mnenje glede določb tega protokola, posebno v kolikor se tičejo držav, ki niso članice Lige. Države, ki so članice Lige, pa bodo lahko ali odobrile ali pa zavrgle ta protokol.

Predsednik Coolidge je že ponovno pojasnil svojo opozicijo proti vojni in svojo željo, da se pospeši mir med narodi. Vsled tega bo najbrž tekem svojega uradovanja vedno pripravljen sodelovati z drugimi narodi v naporih, da se proglasi vojno za stoječo izven postave.

KOLIKO UMETNIN SO IMPORTIRALE ZDRŽENE DRŽAVE.

London, Anglija, 3. oktobra. — Zadnje leto so importirale Zdržene države iz Evrope za trideset milijonov dolarjev raznih umetnin in stvare.

MEKA JE PLEN ANARHIJE.

London, Anglija, 2. oktobra. — Vsled odhoda čet kralja Huseina iz svetega mesta Meke je izbruhnila v mestu anarhija, kot se glasi v sporočilih iz Egipta.

JACKIE COOGAN

V Londonu je bil te dni navdušen no pozdravljen mladi ameriški kinematografski igralec Jackie Coogan. Poleg njega sta oče in mati. Fant je zaslužil s svojim igranjem že lepe milijone.

VKLENJENA DEKLICA POBEGNILA IZ ZAVODA

Hči bogatih starišev je pobegnila iz zavoda. Skrivnost obdaja njen izvor. Pri begu se je poslužila vrvi, napravljene iz rjuh.

Syracuse, N. Y., 3. oktobra. — 19 let stara Madeline Stanton iz Astoria, L. I. je prišla večeraj zjutraj, z železnimi verigami na nogah, katere je mogla policija odstraniti šele po več ur trajajočih naporih, v tujakšnji policijski glavni stan ter pripovedovala, da so jo vkovali v te verige v George Junior Republic zavodu v Freeville in da je bila vključena zaprtja, ker se je branila opravljati težka hišna dela.

S pomočjo posteljnih rjuh se je spustila skozi okno ter je nato, z verigo na nogah, šla peš do Drydena, kjer je srečala avtomobilista, kateremu je povedala svojo povest. Avtomobilist jo je vzel na avtomobil ter jo odpeljal na policijsko postajo.

Rekla je, da je njena mati umrla, ko je bila ona stara devet let in da je zapustila domačo hišo, ko se je jo drugi oženil. Pred par leti je prišla v varstvo neke Miss Alice Robertson na Astoriji ter se seznanila tam z „Daddy“ George, ustanoviteljem zavoda, ki ji je ponudil pristo mesto v zavodu, kamor je prišla maja meseca.

Tekom zadnjih treh tednov jo je silila hišnica k težkemu delu. Ker je protestirala proti temu, jo je hišnica vključila ter zaprla.

George-a ni v zavodu in superintendent je v neki bolnici v Ithaca.

V zavodu se je glasilo, da je bila Madeline Stanton nepokorna in da je bila vključena, ker niso okna zavoda zamazana.

KONCENTRACIJA KITAJSKIH VSTAŠKIH ČET.

Šanghaj, Kitajsko, 2. oktobra. — Kiangsu generali, ki vodijo napad proti Šanghaju, so začeli koncentrirati svoje čete pri Hong Čav železniški progi. Bajje imajo na razpolago nad 50.000 vojakov.

TRJE MUNŠAJNARJI SO BILI OBEŠENI.

Janesboro, La., 3. oktobra. — Danes so bili tukaj obešeni trije za morci-munšajnarnji Coleman, Boone in Washington, ki so ustrelili šerifa E. M. Renza. Pri obešenju je bila navzoča vdova umorjenega šerifa.

VZORNO MESTO.

Mesto Weehawken v Jersey je sto procentov dobro in pošteno. Tekom meseca septembra je bilo tam aretiranih 42 oseb, toda vsi ti so bili tujci. Noben mešan ni zakrivil tekem meseca septembra take nepravilnosti.

VELIKI PLEMENSKI IZGREDI V VIRGINIJI

V Bridgewater, Va. so izbruhnili plemenski izgredi, ki so trajali tri dni. Črnci ne smejo na ceste, dokler se razburjenje ne poleže.

Harrisonburg, Va., 3. oktobra. — Po treh dnevih izgredov med belimi in črnimi v Bridgewater je izdal župan Arey povelje, da se ne smejo črnci več dni pokazati na cestah. Novice o izgredih so dospale semkaj po obnovljenju komunikacij, ki so bile prekinjene vsled povodnj.

Neki bel deček je bil ustreljen v nogo in nekako pol dueata črncev so grdo pretepli, dočim je policija številne nadaljne aretirala.

Nemiri so bili baje posledica pripomb, katere so napravili v nedeljo zvečer črnci, sedeči v avtomobilu, ki je kolidiral na Main Street z nekim drugim avtomobilom. Nastal je pretep. Nemiri so bili obnovljeni v nedeljo zvečer in udeležilo se jih je nekako štiri-deset moških in mladičev. V torek zvečer je skupina izgrednikov narasla že na več kot sto ljudi.

V enem teh spopadov je bil ob-streljen bel deček, Charles Kibler. Ljudska množica, oborožena s krepelci, je nato navalila na črnce, katere je našla na cesti. Isti prizor se je ponovil večeraj zvečer, ko je bil aretiran neki črncec pod obdolžbo, da je oddal strel, ki je ranil Kiblerja in več nadaljnjih črncev, ki so baje nosili skrito orožje.

NOVI GOVERNER KANALSKE ZONE.

Washington, D. C., 3. oktobra. — Governerjem panamske kanalske zone je imenoval danes predsednik Coolidge M. L. Walkerja. Njegov prednik governer Jay W. Morrow je prejšnji teden resigniral.

ZDRAVSTVENO STANJE FR. PISATELJA.

Tour, Francija, 3. oktobra. — Zdravstveno stanje slavnega francoskega pisatelja Anatole France-a se je obrnilo na slabše. Zdravniki imajo le malo upanja, da bi ozdravel.

VSI NA SEJO!

Slovensko Delavsko Podporno Društvo bo imelo tričetrtletno sejo 8. oktobra v navadni dvorani 101 Ave. „A“.

Ker imamo na dnevnem redu rešiti važne stvari, prosim članstvo, da se seje gotovo udeleži. Bratski pozdrav John Deržar, tajnik.

VOLILNA KAMPANJA

ROBERTA LA FOLLETTA

Senator La Follette bo imel na iztoku tri govore, predno bo odšel na potovanje proti zapadu, do pacifične obali. Sprejel je načrt glede vodnih poti.

Washington, D. C., 3. oktobra. — Voditelj kampanje senatorja La Follette so izpopolnili načrte za naskok na Srednji zapad, dočim bo obstajal uvodni korak v kratki kampanji na iztoku.

Senator La Follette bo v nedeljo zapustil Washington ter bo imel dne 6. oktobra svoj prvi govor v Rochester, N. Y. V Serantonu, Pa. bo govoril dne 7. oktobra in v Newarku, N. J., dne 8. oktobra. Nato pa se bo napotil direktno proti zapadu.

Prvi naslednji govor bo imel v Detroitu, Mich., dne 9. oktobra. S tem svojim govorom bo skušal spraviti skupaj vstaške sile v Michiganu. Dne 10. oktobra bo govoril v Cincinnatiju, O., dne 11. oktobra v Chicagu, dne 13. oktobra v Kansas City in dne 14. oktobra v St. Louis.

Nikakih načrtov se ni sestavilo preko zadnjega datuma, vendar pa je pričakovati, da se bo napotil senator direktno na pacifično obal in da bo na povratku posvetil vse svoje sile na Srednjem zapadu, kjer bo ostal do volitev in tudi še pozneje.

Glas se, da imajo sile La Follette v rezervi nekaj municije, katere se bodo poslužile šele takrat, ko bo senator navalil na zapad. V Washingtonu se je glasilo, da bo vpriporil senator Brookhard oster napad na predsednika Coolidge ali jutri ali pa pojutrišnjem. Temu napadu bo sledila javna izjava za La Follette.

Čeprav niso bile te govorice potrjene, so jih splošno sprejeli voditelji vseh strank. La Folletteove sile so obli stem času pričakovale nadaljnih odpadov iz vrst republikanske stranke.

La Folletteovi voditelji so vpriporili naslednje gibanje, da pridobije Srednji zapad, ko so objavili, da je La Follette za načrt vodnih poti med Velikimi jezeri ter St. Lawrence reko. To vprašanje je predstavljalo dolgo veliko sporno točko med newyorškimi in zapadnimi zastopniki. Sile La Follette pa so rajše prijele za zapadni del argumenta kot za newyorški del.

— Ameriški farmerji, — se glasi v objavi, — bodo prihranili \$365.000.000 v skrčenih prevoznih pristojbinah, s pomočjo izvršenja tega načrta.

HARRIMAN JE DOBIL VAŽNE KONCESIJE V RUSIJI.

Moskva, Rusija, 3. oktobra. — Zastopniku ameriških kapitalistov Harrimanu se je posrečilo dobiti od ruske in georgijske vlade važne koncesije za izrabljanje magnezijjskih polja v Chatouri okraju. Pogodba je sklenjena za petindvajset let. Iste koncesije so hoteli tudi Angleži imati, pa niso hoteli toliko ponuditi kot Amerikanci.

KAKŠNI SO VZROKI LOČITVE ZAKONA.

Jessamine Curran, stanujoča v Jerse City, toži svojega moža, ki je ugleđen oglaševalni agent, za ločitev zakona.

Ko jo je sodnik vprašal, zakaj se hoče ločiti, je odgovorila: Mož mi je neprestano očital, da ne znam kuhati, da se ne znam po modi oblačiti in da sem predebela.

Mož taji, da ji je kdaj rekel kaj takega.

POČETEK SPLOŠNIH VOLITEV V ANGLIJI

Angleške stranke so mnenja, da so nove splošne volitve neizogibne in da bo sedanja delavska vlada padla radi različnih vprašanj, med temi radi pogodbe z Rusijo. Kriza bo nastopila najbrž v sredo. — Kakšno stališče bodo zavzeli liberalci? — Naziranje listov.

Poroča John Balderston.

London, Anglija, 3. oktobra. — Politiki vseh strank so danes mnenja, da so postale splošne volitve v Angliji neizogibne in da se bodo vršile v par par tednih, ker bo sedanja delavska vlada padla prihodnjo sredo, ali na temelju ukora konservativcev, ker je vlada unaknila kazensko zasledovanje radi ustaje, naperjeno proti nekemu komunističnemu uredniku ali pa na temelju predloga liberalcev, ki bo obsojal angleško-rusko pogodbo.

Nasprotja so postajala v zadnjem času vedno večja in nič se ne prijema političnih nasprotnikov z rokavicami. Celot avtomobil ministrskega predsednika MacDonalda, katerega mu je podaril Sir Alexander Grant, predno je dobil plemiški naslov, so spravili v debato v poslanski zbornici.

Liberalci, ki so ohranili kabinet manjšine v uradu, so se obrnili od njega. Vsled tega je delavska stranka strašno ogorčena nad liberalci.

J. R. Clynes, voditelj v poslanski zbornici, je imenoval resolucijo prejšnjega ministrskega predsednika Asquitha proti ruski pogodbi „kos zaničevanja vrednega slepomišenja“. Clynes je tudi napovedoval, da bo liberalni voditelj po novih volitvah izginil s politične pozornice.

„Daily Herald“, glasilo delavske stranke, pravi, da so zašli liberalci v konservativni hlev, „kjer bodo predstajali le majhen drobce reakcionarnih sil v angleški politiki.“

Vprašanje ure je, če bodo liberalci podpirali v sredo grajalno izjavo konservativcev glede kazenskega zasledovanja radi prekućstva. Najbrž ne bo cela stranka kot taka glasovala za ta predlog. Oficijelno liberalno časopisje je mnenja, da se ne sme poraziti sedanje vlade, dokler ne bo sprejeta postava, ki se tiče irskih meja, to je meja med pristo irsko državo in Ulsterom.

„Manchester Guardian“ in nekateri drugi liberalni listi so mnenja, da bo začasno Asquithovo ministstvo neposredna posledica poraza vlade glede predloge konservativcev.

Tako ministstvo bi bilo kratko, a liberalci so mnenja, da bi stavilo stranko v boljši taktični položaj za volitve.

Bančni in industrijni krogi so izvedli velik pritisk tako na konservativno kot na liberalno stranko, naj vržeta delavska stranko čimprej mogoče iz urada, ker ba-je uničuje angleško trgovino in kredit. Ta pritisk ima mogoče več opravka s sedanjim položajem kot pa spoznava večina ljudi, z izjemo notranjih političnih krogov.

V BERLINU SE VRŠI KONGRES ZA SVETOVNI MIR.

Berlin, Nemčija, 3. oktobra. — Tukaj se je začel danes triindvajseti kongres za svetovni mir.

Kot glavni govornik je nastopil bivši francoski vzgojni minister Buisson ter izvajal, da je ideja človečanstva vzvišena nad narodi.

AMERIŠKI ČLAN REPARACIJSKE KOMISIJE.

Pariz, Francija, 3. oktobra. — Jamesu A. Loganu so ponudili službo petega člana v reparacijski komisiji, toda on je ni hotel sprejeti. Rekel je, da nima od svoje vlade nobenih drugih navodil kot ostali neoficijelni opazovalci.

DENARNA IZPLAČILA

V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU.

Danes so naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA:

1000 Din. — \$14.80 2000 Din. — \$29.40 5000 Din. — \$73.00

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računamo posebej 15 centov za poštnino in druge stroške.

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje „Poštni čekovni urad“.

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:

200 lir \$ 9.90 500 lir \$23.75

300 lir \$14.55 1000 lir \$46.50

Pri naročilih, ki znašajo manj kot 200 lir računamo posebej po 15 centov za poštnino in druge stroške.

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje Jadranska Banka v Trstu, Opatiji in Zadru.

Na pošiljate, ki presegajo PETTISOČ DINARJEV ali pa DVATISOČ LIR dovoljujemo po mogočnosti še poseben dopust.

Vrednost Dinarjem in Liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepredvidljivo; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vsakega računa po ceni tistega dne, ko nam pride poslani denar v roke.

POŠILJATVE PO BREZOJAVNEM PISMU IZVRŠUJEMO V NAJKRAJŠEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE \$1.—

Glede izplačil v amer. dolarjih glejte poseben oglas v tem listu

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Postal Money Order ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 4687.

"GLAS NARODA"

SLOVENSKE DAILY

Owned and Published by

Maxwell Publishing Company

(A Corporation)

FRANK SAKSER, President LOUIS BENEDIK, Treasurer
Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"

(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

En gde leto velja list na Ameriko	Za New York za leto leto	07.00
in Kanada	Za pol leta	03.50
Za pol leta	Za inozemstvo za leto leto	07.00
Za leto leto	Za pol leta	03.50

Subscription Yearly \$5.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno in praznikov. Dopol, brez podpisa in osebno se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnji bivališče nasna ni, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 2875

NEW YORK CITY

O RADIKALIZMU

Ker ne morejo ameriški kapitalisti progresivnemu kandidatu La Follettu drugega očitati, mu pravijo, da je radikalen.

Te označbe se poslužujejo v splošnem. Marsikateri kapitalisti mu pa celo boljševidem in komunizem očita.

V Chicago se vrši konvencija ameriških bankirjev. Na konvenciji je kakih štiri tisoč delegatov. Mnóžna dolarjev, ki jih reprezentira ta gospoda, je ogromna.

Konvenčni predsednik Mr. Head je imel značilen govor, v katerem so bile najznačilnejše naslednje besede: —

"Sveta naloga vsakega pravega Amerikanca je zavržati napade na ustavo Združenih držav. Progresivni kandidat La Follette nima nobenega drugega namena kot popolnoma izpremeniti naš ustavni sistem s tem, da hoče odvzeti najvišjemu sodišču Združenih držav pravosodno polnomoč. Svoje zahteve sicer zavija v meglo, če pa to meglo prepodimo, vidimo, da njegovi predlogi niso ničesar drugega kot navaden in grd napad na naš vladni sistem."

V resnici pa La Follette ničesar drugega ne zahteva, kot da naj ima glede vsake najvažnejše zadeve zadnji besedo narod Združenih držav, ne pa pet sodnikov članov najvišjega sodišča.

Teh pet sodnikov ima večjo moč kot poslanska zbornica, senat in kongres s predsednikom vred.

Popraviti to napako je edin namen La Follette. In baš vsled tega mu tudi očitajo radikalizem, boljševidem in komunizem.

Mr. Roosevelt je bila leta 1912 dosti bolj radikalen.

On je zahteval, naj narod s splošnim glasovanjem preglasuje odloke najvišjega sodišča.

Težko, da bi narod odobril Rooseveltov načrt, težko, da bi zadobil kongres tako moč, da bi lahko preglašoval odloke najvišjega sodišča, na vsak način je pa treba napraviti mejo, do katere naj seže moč najvišjih sodnikov.

Abraham Lincoln je rekel svoj čas: —

"Vem da je ameriški narod jako navežan na svojo vladno. Vem, da bo pripravljen a svojo vladno dosti pretrpeti in vem, da bo potrpežljivo trpel in prenašal, predno bo sklenil izpremeniti jo. Ko pride enkrat do tega, bodo nastopile naravne posledice. In do tega bo prišlo prej ali slej."

V svojem drugem inavguralnem govoru pred kongresom je rekel Lincoln leta 1865: —

"Ta dežela z vsemi svojimi napravami in ustanovami je last naroda, ki stanuje v nji.

"Če bi se ta narod naveličal obstoječe vlade, jo lahko izpremeni na dva načina. Narod se lahko posluži svoje ustavne pravice ter vladno amendira. Lahko se pa posluži tudi svoje revolucionarne pravice ter vladno odstavi."

Kaj bi se zgodilo z Abraham Lincolnom, če bi kot neznan in nepoznan politik širil dandanes take ideje o vladi?

Tudi njega bi smatrali za nevarnega radikalca.

Po svetu.

Nova odkritja pomlajevalca ljudi Rudolfa Hugg-Hellmutha. Morilec dr. Voronova.

Pariški pomlajevalec, človeštva dr. Voronov ki si je stekel dober glas kot presajevalec šimpanzovih les na stare ljudi, je sedaj iznašel sredstvo proti zavapnevanju žil. Zdravnik je prepričan, da se bo njegova najnovejša metoda baš tako uspešno uporabljala kakor njegovo prvo odkritje. Pri živalih je dosegel z novo metodo baje že lepe uspehe.

Dunajska pisateljica dr. Hugg-Hellmuth umorjena.

Na Dunaju je bila v torek ponoči umorjena v svojem stanovanju v Lustkandigasse št. 10. znana dunajska pisateljica in pedagoginja dr. Hugg-Hellmuth. Napadalec jo je udaril z nekim topim predmetom po glavi in ji zamašil usta. Kakor poročajo listi, so kriminalni organi prijeli morileca v osebi nečaka umorjene, kemika

Iz Jugoslavije.

Letalska nesreča na Černomercu pri Zagrebu.

Te dni okoli 7.30 je letelo nad Zagrebom več vojaških aeroplanov. Ko se je eno izmed letal spustilo na tla, se je pokvaril motor, in letalo se je zapodilo na koruzno polje. Aeroplan se je prevrnil in zgorel, letalca pa sta ostala nepoškodovana.

Iz raznih krajev države.

V Dolnjem Daruvaru na Hrvatskem se je obesil seljak Jovo Jefčin. — Pri Beogradu je skočil v Savo železniški uradnik Dušan Milič. Samomor je izvršil radi nesrečne ljubezni, poleg tega pa je poneveril tudi 10,000 dinarjev. — Iz hotela Wilson v Beogradu je izginil pred dnevi trgovski potnik Mavro Kraso iz Osijek. Računa ni plačal, pač pa je poslal pismo, v katerem veli, da gre v smrt.

Zkrlatica in Legar v Beogradu.

V Beogradu so ugotovili v zadnjem času več slučajev obolevnosti na škrlatici in legarju. Zaznamovati je bilo tudi več smrtnih slučajev. Sanitetne oblasti so ukrenile vse potrebne korake, da se prepreči širjenje nalezljivih bolezni.

Težka nesreča pri Grljanu.

Te dni se je pripetila v Grljanu ob Tržaški cesti težka nesreča. Delavec Tomaž Josetič rod. iz Dalmacije se je kopal v morju ob vzhodni griči. Tedaj se je utrgala stena ter ga pokopala pod sabo. Nesrečnega so takoj prepeljali v tržaško mestno bolnišnico, kjer so ga operirali, a njegovo stanje je bilo tako težko, da ni prebolel zadobljenih ran ter je v sredo, ponedelvi v velikih mukah izdihnil.

Deset dni za "Lepo našo domovino."

Ante Račić iz Medulina v Istri živi že nad 16 let v Trstu, kjer je zaposlen v prosti luki. Neko soboto zvečer se je vračal domov veselo razpoložen in je pri tem prepeval različne pesmi. Naenkrat mu je prišla na misel tudi "Lepa naša domovina". Nič hudega slušal je začel peti. Takoj sta ga ustavila dva policaja ter ga aretirala. Naslednjega dne je bil moč zaslišan in ker je "prepeval na čast kralja Aleksandra", je bil obsojen na deset dni zapor.

Postojnska hranilnica pod komisarjem.

Uradni list rimske vlade objavlja dekret, s katerim je podaljšal komisarjat Benvenuta Farrolia pri postojnski posojilnici za dobo nadaljnjih treh mesecev.

Nalezljive bolezni v Trstu.

Od 6. do 13. septembra so bili v Trstu naznanjeni sledeči slučajji nalezljivih bolezni: davica 7, škrlatica 24, legar 9, dezinterija 1, paratifus 3, škrlatica, legar in dezinterija so zahtevale vsaka po eno žrtev.

Zločin pri Renčah.

Po polnoči je naletel neki mož na cesti med Žigoni in Renčami na Kanalskem na ranjenca z razbito glavo, ki se je v mlaki krvi zvijal v smrtnih bolečinah. Pozneje se je dognalo, da je ranjenec, ki je na prevozu v bolnišnico umrl, 48letni Josip Gorenje iz Novega mesta. Pokojnik je bival v Renčah ter je nabiral preostali vojni material. Radi tega nabiranja je prišel v konflikt z dvema drugima nabiralcema iz Renč, ki sta se maščevala nad svojim konkurentom s tem, da sta ga umorila. Enečega zločinca, po imenu Žigon, so orožniki prijeli in zaprli, njegovega pomagača Mozetiča pa še ni našli.

Samomor pri Sv. Andreju.

16 letna Marija Antončič, po poklicu dijakinja, si je vzela življenje. Na sprehajališču pri Sv. Andreju je izpila celo osminko karbolne kisline, s katero se je zavedla, da ji ni bilo več pomoči. Vzrok tega nepremišljenega

Peter Zgaga

Nemški kancler je v velikih stiskah.

Nemški monarhisti so pomagali, da je Nemčija sprejela Dawesov načrt. Za to zasluži primerno nagrado.

Po mnenju nekaterih je pa najvišja nagrada v državi ministrski naslov. Po tej nagradi strašansko hrepene kajzerjevi pristaši.

Kancler jim je rekel: Bodite navidez republikanci, pa vam bom dal ministrski naslov.

To jim je bilo lahko storiti. Sledili bodo vzgledu vlade, samo v obratnem smislu.

Vlada je namreč tudi le navidez republikanska, dočim ji sree odločno utripa za ubogega "reže" v Doornu.

Prihodnji mesec se bo vršila še ena konferenca glede italijansko-jugoslovanske meje.

Z zadnjo konferenco so Jugoslovani prav zadovoljni. Dobili so namreč vrh Triglava.

Vrh Triglava je najvišja točka v Jugoslaviji.

Z vrha Triglava se vidi v jasnem vremenu vso Primorsko tja do Gračca. Če je posebno lepo vreme, se vidi prav tja do Benetk.

Kljub temu, da ni vrh Triglava ničesar drugega kot gola skala, je ta pridobitev za Jugoslovane silno važnega pomena.

Triglav naj bo njihova bodoča božja pot. Odtam bodo lahko vzdeli krasno zemljo, ki so jo izgubili.

In krasen pogled na njihovo izgubljeno sveto last naj jih napolni z vročo željo in trdnim prepričanjem, da mora biti ta sveta last prej ali slej znova njihova.

V Ljubljani je bil aretiran predsednik Orjuna.

Orjuna je skrajšano ime za organizacijo jugoslovanskih nacionalistov.

Jugoslovanski nacionalisti zasledujejo v Jugoslaviji iste cilje kot jih zasledujejo fašisti v Italiji.

Le dobro naj zapro in pošteno naj obsodijo predsednika Orjuna.

Zadnjič sem bil poslal popravek glede nevarnega prostora na Osmi cesti.

V popravku sem pozabil še to pripomniti:

Dotični prostor ni nevaren, pač sila varen kajti ljudje, ki se ga tam nalezajo, ne spuščajo na ulico, ampak jim dajo za celo noč potrebne jeperge in zgodaj zjutraj pomembne nauk: Alo le, sedaj pa le brž, da vas gospod ne bodo videli.

Ko bo zmanjkalo Majku Cegarju snovi za list, naj objavi tisto pesem, ki jo je zložil pred dvanajstimi leti Vodiški Johanci na čast.

Tista pesem je vse, kar je Majk v življenju pametnega napisal.

V Bostonu se bo vršila zanimiva pravda.

Bogati pivovarnar Frank Jones je obljubil svojemu prijatelju Michaelu Crowleyu, da mu bo plačal deset tisoč dolarjev, ako bo tekom desetih let popolnoma trezen.

Napravila sta pogodbo ter jo dala advokatu podpisati.

To se je zgodilo meseca septembra leta 1914.

Leta 1918 je pivovarnar umrl. Te dni se je pa zgledal pri upravitelju pivovarnarjeve zapuščine Crowley ter zahteval obljubljeni denar, češ, da je bil celih deset let popolnoma trezen.

Upravitelj mu noče izplačati svote.

Najbrž mu tega denarja tudi nobeno sodišče ne bo prisodilo.

Če bi ne bilo prohibicije v Zdr. državah, bi bilo verjetno, da je človek lahko deset let trezen.

V dobi prohibicije je pa absolutno nemogoče.

Zakon je dvojni parlament, v katerem ima pri glasovanju žena vedno večino.

Kadar pravi žena: Sovražim ga, kakor greh, se še vedno ne ve, če ona v resnici sovraži greh.

(Ad.)

Jugoslovanska

Ustanovljena 1. 1898

Katol. Jednota

Inkorporirana 1. 1901

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki:
Predsednik: RUDOLF PERDAN, 933 E. 185 St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, 1808 E. 22nd Street, Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHER, Ely, Minn.
Blagajnik: LOUIS CHAMPA, Box 961, Ely, Minn.
Blagajnik nezplečnih smrtin: JOHN MOVERN, 413 — 13th Ave, East, Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik:
Dr. JOS. V. GRAHEK, 303 American State Bank Bldg, 608 Grant Street at Sixth Ave, Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:
ANTON ZBASNIK, Room 206 Bakewell Bldg, cor. Diamond and Grant Streets, Pittsburgh, Pa.
MOHOR MLADIČ, 1334 W. 18 Street, Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4823 Washington Street, Denver, Colo.

Poradni odbor:
LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. FORENTA, 310 Stevenson Bldg., Puyallup, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Avenue, Cleveland, O.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tikačje se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljave naj se pošilja na glavna tajnika. Vse pritožbe naj se pošila na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolniška sprave naj se pošila na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom za obilen pristan. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zgleda tajnika bližnjega društva JSKJ. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi z 8 člani ali članicami.

Novice iz Slovenije.**Aretiran je bil.**

jaka Ivana Bukovnik, ker je med tamošnjimi črni širil boljševisko propagando. Bukovnik je bil sedaj obsojen na 6 mesecev zapor in bo po prestani kazni izročen Jugoslaviji.

Smrtna kosa

V Kamniku je umrla Eliza Kette, inženjerjeva vdova in mati okr. glavarja Otona Ketteja.

Inženir Kranjec aretiran.

Te dni sta prišla dva detektiva v carinski urad na kolodvoru v Ljubljani, kjer službuje kot kemik inženir Marko Kranjec, predsednik oblastnega odbora Orjuna za ljubljansko oblast. Detektiva sta izjavila gospodu Kranjcu, da ima nalog ga aretirati ter sta ga pozvala seboj. Peljala sta ga na policijsko ravateljstvo, kjer je bil inž. Kranjec kratko zaslišan, nato pa v spremstvu detektivov odpremljen z opoldanskim vlakom v zapore okrožnega sodišča v Celju. Aretacija inž. Kranjca je napravila v mestu veliko senzacijo. Zatrjuje se, da je v zvezi s trboveljsko afero.

Prof dr. Murko častni član "Zgodovinskega društva".

Posebno odposlanstvo "Zgodovinskega društva" v Mariboru je v slavnostni dvorani tamkajšnjega moškega učiteljskega izročila priskemur univerzitetnemu profesorju dr. M. Murku krasno diplomno častnega članstva, ki jo je izdelal profesor Gvaj. Slavnosti je prisostovalo mnogo odličnega občinstva.

Priporočljiva uslužbenka.

Svojemu delodajalcu Janku Romanu v Limbušu je odnesla njegova uslužbenka 20 letna Julijana Kangler, dom aiz Dogaš, več kompletov ženskih oblek, raznega perila ter večji znesek v gotovini. Skupna škoda znaša 5000 Din. Kanglerjeva je po dejanju zbežala in je ukradene stvari bržčas spravila v denar.

Obsodba boljševiskega agitatorja Bukovnika.

Nedavno so angleški oblasti v Južni Afriki aretirale našega ro. Haab.

Obsodba boljševiskega agitatorja Bukovnika.

Nedavno so angleški oblasti v Južni Afriki aretirale našega ro. Haab.

Priporočljivo je, da nam pošljete

VAŠE PRIHRANKE

za obrestonosno naložitev.

Naša banka plačuje na vložke na

"Special Interest Account"

4% OBRESTI NA LETO

a sigurnost je v vseh ozirih zjamčena.

Naj bo Vaše sedanje hranjenje Vaša zaslonba za vse slučaje v bodočnosti; radi tega vložite Vaše prihranke v solidno in sigurno domačo banko.

VSE DRUGE BANČNE POSLE IZVRŠUJEMO TOČNO IN ZANESLJIVO

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Anonimno pismo.

Spisal Max in Alex Fischer.

I.

Ko je Anton Mathien prevzel dedščino po svojem nečaku, je pomislil:

— K rajnkemu Petru sem pogosto hodil v mlin in vem, kako je treba mleti. Vem celo, koliko mavec lahko zmešaš med moko v vreči, ne da spoznajo kmetje. Le to je hudo, da je treba pogosto poslati temu ali onemu odjemalcu pismo. In zato je sitno, da ne znava pisati ne jaz, ne moja žena.

Novopečeni mlinar je stopil slučajno v podstrežje. Bataillard in Sariott oba hlapca, sta bila pravkar pokosila. Bataillard je ležal na vrečah in je pušil pipo. Sariott pa je sedel pri mizi in se trudil s pisalom. Mathien mu je bral preko rame:

“Dragi starši. Nič morega ni pri nas kakor sem vam že pisal imamo novega Gospodarja strice od ranjkega danes zjutraj smo imeli malo vode...”

Mathien je nagovoril Sariotta? “Kaj ti znaš pisati. Glej ga no!” In že je odločil, da bo Sariott v bodoče reševal vsa korespondenca. Mlinar mu je nabavil mizo iz belega lesa in dal prinesiti iz mesta pisalo orodje. Svojege novega “pisarja” pa je namestil v izbi.

Z reševanjem korespondence se je Sariott sploščkal odtegal po dve uri na dan od svojega navadnega dela. Pozneje pa je zahteval za to celo dopoldne. Kadarkoli pa je bilo treba izvršiti popoldne napornejše delo n. pr. nositi vreče v podstrežje ali kaj podobnega, v podstrežje je bil prišel. Mathien se je Sariott nenadoma spomnil, bom odpisal.

Posrečilo se mu je namreč dognati sledeče: “Odkar je Mathien odkazal Sariottu za delavnico svojo izbo, ki je služila obenem kot spalnica. Mathienjeva žena ni mogla več dolgo zdržati v kuhinji. Komaj je pospravila, že je pričela nestrpno čakati na odhod svojega moža. In pod pretvezo, da pospravlja v sobah, se je neprestano sukala okrog Sariotta.

Nekega dne je Bataillard z zagonetnim nasmehom na ustnicah pritekel v mlin:

“Čujte, oče, zdi se mi, da vas kliče Sariott!” Mathien je odhitel gori. Odprl je duri v spalnico. Zdrnil se je, nato pa je prav natihoma zopet zaprl vrata. V zadregi se je popraskal za ušes. In v zamrznjenem polglasno: “Vra-čji fant! Glej ga mo...! Kako mi je na uslugo!”

In stopil je doli in se mirno vrnil na delo.

“Menda si se zmotil, Bataillard. Sariott dela in me prav nič ne rabi.”

II.

Bataillard je poskušal vse moč, da bi opozoril svojega gospodarja, v kakršen koli način. Samo eno sredstvo mu je še preostajalo, ne da bi tvegalo, da izgubi službo. Sklenil je pisati anonimno pismo. Pri anonimnem pisumu se vedno lahko utaja, da si ga pisal.

Kupil si je črnilnik in vzel Sariottovo pero. Zaprl se je v kamro za služinčad in sklenil, da takoj napiše ono pismo. Toda šmetana reč! Da napišeš pismo, čeprav anonimno, moraš znati pisati. To pot se pa vendar, ni mogel poslužiti njegove prijaznosti.

V mlinu je vse spalo. Bataillard se je pri brleči sveči trudil in mučil, da bi napisal pismo obsegano vsaj pol strani. Kasneje pa je bil že pripravljen omejiti se le na šest besed: “Tvoja žena te vara s Sariottom.”

Čudno res, kakšna muka je to, ni: “Jean - Maria”.

napisati samo en stavek. Narisati posamezne črke, to be še nekako šlo, toda napisati več kot a in b, stvoriti besede, o, to je bila pa težavna stvar.

Jezno je treščil pero na mizo. Tedaj pa mu je obstal pogled na koso časopisa, v katerega je bil poprej zavil črnilnik, ki ga je kupil za dva sous. Kmalu se mu je razjasnil obraz. Pogumno je namočil pero. Razložil je kos potiskanega papirja po mizi. V podlistku časopisa “Petit Parisien” je čital sledeče vrstice:

“Marki de la Tarabole je sedaj vedel, da Anna de Roy vara svojega plemenitega moža. Smatral je za svojo dolžnost, obvestiti o tem svojega dobrega prijatelja. Poslal mu je anonimno pismo:

Gospod!

Eden Vaših prijateljev, ki vam želi le dobro, smatra za svojo dolžnost, da Vas posvari. Vaša soproga Vas smeši. Vsi ljudje poznajo nesrečo Vašega zakona. Odprite oči!

Pozdravlja Vas

Vaš najboljši prijatelj.

III.

Bataillard je stresel moko v velike raševinaste vreče. Pek iz sednega mesta jih je nakladal na voz. Vedno, kadar se je oddaljil Mathien, se je Bataillard vzravnaval, segl v žep in izlekel pismo.

“Ali si dobil pismo? Bataillard?” je poizvedoval pek.

“Ej, kako si zvedav! To pismo se je Sariott nenadoma spomnil, bom odpisal.”

Bataillard je vtaknil pismo v no pismo, za svojega tovariša. Na-žep. Čez nekaj časa ga je zopet sprotno pa se je Bataillard jel izlekel. Presneto se mu je posrevedno bolj zanimati za početje svojega druga. In kmalu ga je začel tudi sovražiti.

Posrečilo se mu je namreč dognati sledeče:

“Odkar je Mathien odkazal Sariottu za delavnico svojo izbo, ki je služila obenem kot spalnica. Mathienjeva žena ni mogla več dolgo zdržati v kuhinji. Komaj je pospravila, že je pričela nestrpno čakati na odhod svojega moža. In pod pretvezo, da pospravlja v sobah, se je neprestano sukala okrog Sariotta.

Nekega dne je Bataillard z zagonetnim nasmehom na ustnicah pritekel v mlin:

“Čujte, oče, zdi se mi, da vas kliče Sariott!” Mathien je odhitel gori. Odprl je duri v spalnico. Zdrnil se je, nato pa je prav natihoma zopet zaprl vrata. V zadregi se je popraskal za ušes. In v zamrznjenem polglasno: “Vra-čji fant! Glej ga mo...! Kako mi je na uslugo!”

In stopil je doli in se mirno vrnil na delo.

“Menda si se zmotil, Bataillard. Sariott dela in me prav nič ne rabi.”

“Čujte, oče, zdi se mi, da vas kliče Sariott!” Mathien je odhitel gori. Odprl je duri v spalnico. Zdrnil se je, nato pa je prav natihoma zopet zaprl vrata. V zadregi se je popraskal za ušes. In v zamrznjenem polglasno: “Vra-čji fant! Glej ga mo...! Kako mi je na uslugo!”

In stopil je doli in se mirno vrnil na delo.

“Menda si se zmotil, Bataillard. Sariott dela in me prav nič ne rabi.”

“Čujte, oče, zdi se mi, da vas kliče Sariott!” Mathien je odhitel gori. Odprl je duri v spalnico. Zdrnil se je, nato pa je prav natihoma zopet zaprl vrata. V zadregi se je popraskal za ušes. In v zamrznjenem polglasno: “Vra-čji fant! Glej ga mo...! Kako mi je na uslugo!”

In stopil je doli in se mirno vrnil na delo.

“Menda si se zmotil, Bataillard. Sariott dela in me prav nič ne rabi.”

“Čujte, oče, zdi se mi, da vas kliče Sariott!” Mathien je odhitel gori. Odprl je duri v spalnico. Zdrnil se je, nato pa je prav natihoma zopet zaprl vrata. V zadregi se je popraskal za ušes. In v zamrznjenem polglasno: “Vra-čji fant! Glej ga mo...! Kako mi je na uslugo!”

In stopil je doli in se mirno vrnil na delo.

“Menda si se zmotil, Bataillard. Sariott dela in me prav nič ne rabi.”

“Čujte, oče, zdi se mi, da vas kliče Sariott!” Mathien je odhitel gori. Odprl je duri v spalnico. Zdrnil se je, nato pa je prav natihoma zopet zaprl vrata. V zadregi se je popraskal za ušes. In v zamrznjenem polglasno: “Vra-čji fant! Glej ga mo...! Kako mi je na uslugo!”

In stopil je doli in se mirno vrnil na delo.

“Menda si se zmotil, Bataillard. Sariott dela in me prav nič ne rabi.”

“Čujte, oče, zdi se mi, da vas kliče Sariott!” Mathien je odhitel gori. Odprl je duri v spalnico. Zdrnil se je, nato pa je prav natihoma zopet zaprl vrata. V zadregi se je popraskal za ušes. In v zamrznjenem polglasno: “Vra-čji fant! Glej ga mo...! Kako mi je na uslugo!”

In stopil je doli in se mirno vrnil na delo.

“Menda si se zmotil, Bataillard. Sariott dela in me prav nič ne rabi.”

“Čujte, oče, zdi se mi, da vas kliče Sariott!” Mathien je odhitel gori. Odprl je duri v spalnico. Zdrnil se je, nato pa je prav natihoma zopet zaprl vrata. V zadregi se je popraskal za ušes. In v zamrznjenem polglasno: “Vra-čji fant! Glej ga mo...! Kako mi je na uslugo!”

In stopil je doli in se mirno vrnil na delo.

“Menda si se zmotil, Bataillard. Sariott dela in me prav nič ne rabi.”

“Čujte, oče, zdi se mi, da vas kliče Sariott!” Mathien je odhitel gori. Odprl je duri v spalnico. Zdrnil se je, nato pa je prav natihoma zopet zaprl vrata. V zadregi se je popraskal za ušes. In v zamrznjenem polglasno: “Vra-čji fant! Glej ga mo...! Kako mi je na uslugo!”

In stopil je doli in se mirno vrnil na delo.

STUDENTOVŠKE IGRE

Slika nam kaže dijake Northwestern univerze v Boston, Mass., ko vlečejo vrv preko potoka. Na vsaki strani je enako število dijakov. Močnejša stranka zmaga, slabjša pa pade v potok.

IV.

Drugo jutro je Bataillard pod pretvezo, da mora nujno popraviti ključavnico pri vratih, prežal na pismonošo. Odločil se je, da prepreči pismo: Kakšna neumna misel je bila to, da se je podpisal! V duhu se je že videl, kako se z bisago na hrbtu potika okrog mlinov in išče službe.

“Gospod Mathien, pismo imam za vas,” je čul nekje zadaj naenkrat glas pismonoše. Kakšna smola! Gospodar je stal ta hip pred vratmi in je sam sprejel pošto.

Bataillard je zbežal na podstrežje. Kmalu je zaslišal korake na stopnicah. Brez dvoma koraki gospodarjevi. Šel je doli v klet. Ali zvok korakov se je zopet bližal. Bataillard se je zmuznil na dvorišče in izginil zopet v podstrežje. Začel je premetavati žito, kot da bi se mu strašno mudilo. Tedaj je pristopil k njemu Mathien. Čudno, kako se je znal mlinar obvladati! Njegovo lice ni kazalo niti najmanjšega sledu razburjenja.

“Bataillard, ali si ti napisal to pismo?”

“Kakšno pismo, gospod — — gospod Mathien?”

“Za vrata! Nikar ne taji, tepec!”

Na pismu, ki je kazalo sledova vseh onih rok, skozi kater je bilo šlo, je zagledal Bataillard, Jean - Maria Bataillard svoje ime.

Tajiti bi bilo nespametno. Povešil je glavo. Vedel je že naprej, kaj ga čaka, ter je v duhu že povezoval svojo bisago.

Mathien je odprl vrata, ki so vodile na stopnice.

“Sariott! Hej, Sariott!”

“Želite, oče?”

“Sariott, takoj poberi svoja šila in kopita in se spravi iz hiše.”

Mlin bo že shajal tudi brez tvoje pomoči!”

Nato se je pa obrnil k Bataillardu in dodal:

“Od danes dalje boš ti. Bataillard, reševal vso korespondenco.”

Zgoreli v avtomobilu.

V bližini Nuneatona pri Birminghamu na Angleškem se je vnel avtomobilni omnibus. Požar se je tako hitro razširil, da se skoraj nihče ni mogel rešiti. Pet oseb je zgorelo, dve drugi sta kmalu potem umrli za zadobljenimi ranami. Razen tega je bilo pet oseb težko ranjenih.

Vsak posamezni del dežele in vsak kraj se zdi suh onim, ki ne iščejo družbe ljudi, ki pijejo.

SEVERA'S GOTHARDOL

Izvrstno lokalno sredstvo za hrbtno hromost, okorelost in otrplost mišic. Imejte ga vedno pri rokah.

Cena 50 ali 60 centov.

Zahtevajte pri svojem lekarju.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

Bolečine

bodisi revmatične, nevraltične ali krči hitro olajšate, če rabite

SEVERA'S GOTHARDOL

Izvrstno lokalno sredstvo za hrbtno hromost, okorelost in otrplost mišic. Imejte ga vedno pri rokah.

Cena 50 ali 60 centov.

Zahtevajte pri svojem lekarju.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

Bolečine

bodisi revmatične, nevraltične ali krči hitro olajšate, če rabite

SEVERA'S GOTHARDOL

Izvrstno lokalno sredstvo za hrbtno hromost, okorelost in otrplost mišic. Imejte ga vedno pri rokah.

Cena 50 ali 60 centov.

Zahtevajte pri svojem lekarju.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

Bolečine

bodisi revmatične, nevraltične ali krči hitro olajšate, če rabite

Par koristnih nasvetov.

Strežba bolnikov.

Mazanje, vribavanje, masiranje z mazili in tekočinami naj se vrši točno po zdravnikovih predpisih, ki natančno določijo kdaj naj se vrši in koliko množino mazila je treba jemati. Pri sredstvih, ki bi pustili madeže na posteljnini, ovij bolno mesto s tanko obvezo.

Pri opravljanju telesne potrebe nudi bolniku kolikor moreš pomoči. Za bolnika, ki se lahko vstaja, imej v sobi nalašč za to prirejen stol. Če ne more s postelje, imej pripravljeno plitvo nočno posodo, ki jo je porineš podenj. Seveda ga moraš pri tem z eno roko pod križem privzdigniti.

Rabljeno nočno posodo pokrij in takoj odstrani iz bolniške sobe, dobro pomij in pri nalezljivih boleznih tudi razkuži, tako pri tifusu, koleri, griži in škrlatici. Pri teh boleznih je treba odpadke razkužiti na ta način, da jih poliješ z enako množino apnenega mleka.

Tega si napraviš na sledeči način: En liter žganega apna deni v posodo in poškropi s tri četrt litra vode in mešaj, da apno povzame vso vodo in se spremeni v prah. Ta prah pomešaj s tremi litri vode, a pazi, da te ne pošprica, zlasti, da ne pride v oči, ker je zelo jedka tekočina. Spravi jo v zaprto posodo in pred porabo dobro pretresi.

Šele po preteku ene ure, ko so dodobra razkuženi jih zlij, najbolje v posebno jamo, kjer jih pokrij z apnom in pepelom.

Ako bolnik ne čuti svoje potrebe, pregrni podenj večkrat zloženo rjuho, ki jo moraš večkrat menjati, da ga vlaga ne peče. Na modro ali blazino pa pregrni kos kančukovega blaga ali povojnega platna, da vlaga ne prode v celo posteljo.

Bolnika, ki bljuje, dvigni, ali mu vsaj privdigni glavo. Za ta slučaj imej pregrnjeno posteljo in

prav blizu kje široko skledo. Zelo neokusno je, ako zato rabiš nočno posodo, ker to bolnika še draži k bljuvanju. Skrbi zato in prigovarjaj bolnika, da kolikor dolgo more zadržuje bljuvanje, ker ga to silno utruji. Po bljuvanju osuži bolniku usta in nos in osuži potem bolnika z malimi količinami hladilne pijače.

Ako je bljuvanje v zvezi z nalezljivo boleznijo, ravnaj z odpadki ravno tako kakor je treba ravnati pri kužnih boleznih.

Pri vseh teh pomočih pa moraš vedno gledati na strogo snago bolniške postelje, tal in sobine o prave. Poleg tega, da delaš skledo, tudi bolniku zbujaš gnus, ako postavljaš na mizo, kjer stoji zdravila, pijače in jedi, nočno posodo, pljuvalnik in podobno.

Vsako rabljeno žlico ali kozarec takoj umij. Ako bolnik kašlja, naj ne požira pljunki, ampak ga izpljune v pljuvalnik (navadno pokrita skleda z odprtino na sredi), ki naj bo do polovice napolnjen z razkužno tekočino (2 odst. karbolovo, kredolino ali lizolovo raztopino, ki se dobe v drogeriji). Nikoli pa naj ne pljuje v robec. Ako pljuje v pljuvalnik z žaganjem, je treba pljunkte in žaganje vsako jutro in pa vsak večer, ali še večkrat sežgati.

Pri sumljivih boleznih pa na

zahtevo zdravnika shani odpadke do njegovega prihoda, da jih pregleda.

DANES BO PODPISANA MEHIŠKO-JAPONSKA POGODBA.

Mexico City, Mehika, 3. okt. — Zastopniki mehiške in japonske vlade bodo podpisali danes trgovsko pogodbo med obema državama.

Pogodba bo med drugim dovoljevala priseljevanje Japoncev na mehiško ozemlje. V prihodnjih par letih se bo naselilo v Mehiki nad pol milijona Japoncev.

Kadar postane človek dosti star, je težko razlikovati med ljubeznijo do domovine in ambicijo.

Teško delo
ne škoduje nikomur, ki je dobrega zdravlja. Ostanite sposobni! Še tem, da masirate svoje mišice vsak večer predno ležite. Dobro se zjutraj z dobrim starim nesiljivim

PAIN-EXPELLER
Reg. U. S. Pat. Off.

IN PREPARED BY
CITE utrujenost, vnetje mišice, vnetje čine v hrbtu. Bodite močni in zdravi in nikdar vam ne bo nobeno delo pretežko. Nobena skrbna družina ne more biti brez ene steklenice. Ni prazen, če nima ANCHOR znamke.

F. A. D. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St. Brooklyn, N. Y.

DR. LORENZ

642 Penn Ave., PITTSBURGH, PA.
EDINI SLOVENSKO GOVOREČI ZDRAVNIK
ŠPECIJALIST MOŠKIH BOLEZNI.

Meje stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih boleznih. Jaz sam že zdravim nad 25 let ter imam skušnjo v vseh boleznih in ker znam slovensko, zato vsa morda popolnoma razumeti in spoznati vaše bolezni, da vas zdravim in vrnem moč in zdravje. Skoz 23 let sem pridobil posebno skušnjo pri zdravljenju moških boleznih. Zato se morete popolnoma zanesati na mene, mola skrb pa je, da vas popolnoma ozdravim. Ne odlašajte, ampak pridite čimprej.

Jaz ozdravim zastrupljeno kri, mazulje in liase po telesu, bolezni v grlu, izpadanje las, bolečine v kosteh, stare rane, ocalobost, živčne in bolezni v mehuru, ledicah, jetrah, želodcu, rmenico, revmatizem, katar, zlatožilo, naduhalta, Uradne ure: V ponedeljek, sredo in petek od 9. dopoldne do 5. popoldne; v torek, četrtek in sobota od 8. dopoldne do 1. sivečri; v nedeljah in praznikih od 10. dopoldne do 2. popoldne.

Sprejeli smo sledeče knjige ter jih prodajamo po znižani ceni.

Nova velika arabska sanjska knjiga. —	
Vsebuje 300 strani	1.50
Nova velika sanjska knjiga	.90
Sanjska knjiga, srednja	.35
Angleško-slovenski in slovensko-angleški slovar	.75
Spretna kuharica. Nova velika kuharska knjiga. Navodila, kako se kuhajo dobra in okusna jedila.	
Trdo vezana	1.45
Slovensko-angleška slovnica. — Vsebuje slovnico, slovensko-angleški slovar in kako se postane ameriški državljani. Trdo v platno vezana	1.50
Gozdovnik. Povest iz ameriškega življenja. —	
1. in 2. zvezek	1.—
Na krvavih poljanah. Trpljenje in strahote z bojnih pohodov bivšega slovenskega planinskega polka, od 1914 — 1918.	1.25
Robinson, povest	.65
Sin medvedjega lovca. Potopisni roman	.80
Rinaldo Rinaldini	.50
Sveta Genovefa	.50
Predtržani, Prešern in drugi svetniki v gramofonu	.25
Čarovnica starega gradu	.25
Hitri računar ali Praktični računar	.75
Slovenska kuharica, (Kalinšek). Z mnogimi slikami v besedilu, vsebuje 668 strani, trdo v platno vezano	5.—
Amerika in Amerikanci. Popis slovenskih naselbin v Ameriki. Trdo v platno vezano	3.—
Narodni zaklad za klavir. Zbirka slovenskih narodnih pesmi	.90
Pesmarica Glasbene Matice. Zbori za štiri moške glase. Vsebuje 103 najboljših slovenskih pesmi	2.50

(K naročilu priložite pokritje v znamkah ali M. O.)

Knjige vam pošljemo poštne prosto.

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt Street : : : New York, N. Y.

MORSKI JASTREB.

Spisal Rafael Sabatini. — Za G. N. priredil G. P.

85

(Nadaljevanje.)

— Ali se mu sploh ne bo vrnila zavest? — je vprašal, čeprav je že dobil odgovor.

— Kot sem že rekel, ga lahko smatrate mrtvim, Sir John. Moja izkušnost ne more ničesar opraviti.

Sir John je povedal glavo in njegov obraz je dobil resen izraz.

— Tudi moja pravica ne more opraviti ničesar, — je rekel mr. — Čeprav ga osetim, mi ta osvetla ne more vrniti prijatelja.

Ozrl se je na zdravnika.

— Osveta, gospod, je najbolj publika stvar v človeškem življenju.

— Vaša naloga, Sir John, — je rekel zdravnik, — je izvajati pravico, ne pa osvetlo.

— Ne pride v poštev, če povemo vse.

Ko je rekel to, je stopil Sir John k ležišču Lionela ter zrl na njegovo čedno lice, preko katerega je že legala senca smrti.

— Če bi le mogel govoriti, v interesu pravice! Dokaz bi imeli na temelju njegovih lastnih besed in nikdar bi mi ne bilo treba dajati odgovora za to, da bom dal Sir Oliverja obesiti.

— Gotovo, gospod, — je rekel zdravnik. — Tako vprašanje se ne bo nikdar pojavilo. Zadostuje beseda gospodične Rozamunde, če bi to sploh postalo potrebno.

— Njegovi pregreški proti Bogu in ljudem so preveč notorični, da bi mogel kak človek kedaj dvomiti o moji pravici, da ga na mestu obesim.

Nekdo je potrkal na vrati in vstopil je osebni služabnik Sir Johna z objavo, da ga hoče Rozamunda takoj videti.

— Gotovo bi rada izvedela vse glede njega, — je rekel Sir John ter vzdihnil. — Moj Bog! Kako naj ji to povem! Potreti jo v uri oproščenja s tako novico! Ali ni to ironija usode!

Obrnil se je ter stopil proti vratom. Tam je obstal.

— Ali ostanete tukaj do konca? — je vprašal zdravnika.

Master Tobias se je priklonil. — Gotovo, Sir John. — Nato pa je dostavil: — Itak ne bo treba dolgo čakati.

Sir John se je zopet ozrl na Lionela, — kot da se hoče posloviti od njega.

— Naj v miru zaspi, — je rekel hripavo ter odšel iz kabine.

Na sredi ladje se je za trenutek ustavil, se obrnil proti skupini pohajkujočih mornarjev ter jim ukazal, naj privežejo na jarbol vrvi in privedejo predenj renegatskega Oliver Tressiliana. S počasnimi, težkimi koraki in še težjim srecem je odšel na sprednji krov.

Solnce, ki se je komaj dvignilo iz morja, je obeleževalo prostranstvo morja in dvignila se je tudi precej močna sapa, vsled katere se je napelo slehrno jadro na ladji. Daleč proč, komaj vidna, je ležala obal Španske.

Dolgi in rmenkasti obraz Sir Johna je bil prekonaravno resen, ko je vstopil v kabino, v kateri ga je čakala Rozamunda. Priklonil se ji je resno ter vrge svoj klobuk na stol. Tekom zadnjih petih let je prišlo par belin nitk med njegove goste črne lase, posebno na sencih.

Približal se ji je, ko se je dvignila, da ga sprejme.

— Rozamunda, draga, — ji je rekel nežno ter jo prijel za obe roki. Pogledal ji je v oči, z žalostjo in skrbjo v svojih potezah. — Ali si dobro počivalo, dete?

— Počivala? — je rekla, kot da se čudi takemu vprašanju.

— Uboga ovčica, uboga ovčica, — je mrmral ter jo potegnil k sebi in ji pričel gladiti krasne lase. — Hitro se bomo vrnil v Anglijo. Bodi pogumna in ...

Pri teh besedah je Rozamunda skočila nazaj in Sir Johna se je lotila bojazen, ker je vedel, kaj hoče izvesti.

— Ravno kar sem slišala praviti nekega mornarja drugemu mornarju, da je vaš namen na mestu obesiti Oliver Tressiliana, — še danes jutraj.

Sir John jo je popolnoma napačno razumel.

— Bodi potolažena, — je rekel. — Moja pravica bo hitra in moja osveta zanesljiva. Na jarbolu je že vrv, na kateri bo skočil v večno pogubljenje.

Rozamundi se je ustavila sapa in prišla se je z roko za prsi.

— In radi česa? — ga je vprašala z izivnim glasom ter mu zrla naravnost v oči. — Radi česa nameravate storiti to?

— Radi česa? — je ponovil on, omahovaje. Zrl je nanjo presečen.

— Radi česa? — je ponovil bedasto, v svojem velikem presečenju. Nato pa se je bolj pazno ozrl nanjo ter videl v njenem divjem pogledu pojasnilo tega, kar mu je bilo najprej nepojmljivo.

— Vidim, — je rekel z glasom, ki je izražal neizmereno sočutje. Domneval je, da se ji je nekoliko zmedlo v glavi po vseh grozotah, katere je pretrpela. — Počivati moraš, — je rekel nežno, — ter ne posvečati svoje pozornosti takim stvarim. Pusti jih meni in bodi prepričana, da te bom osvetil kot se spodobi.

— Sir John, mislim, da me popolnoma napačno razumete. Jaz nočem, da me osvetite. Vprašala sem vas, radi česa nameravate storiti to in vi mi niste odgovorili.

V vedno naraščajočem presečenju je bulila vanjo. Torej ni imel prav. Bila je zdrave pameti. Mesto vprašanj, ki bi se tikala Lionela, katerih se je tako zelo bal, je stavljala to presenetljivo vprašanje, zakaj namerava obesiti jetnika.

— Ali moram res tebi ter sploh vsem živim ljudem — navajati grehe, katere je zakrivil ta lopov? — je vprašal.

— Morate mi povedati, — je odvrnila ona, — s kakšno pravico ste se proglasili sodnikom in obenem oblastem; s kakšno pravico ga hočete poslati v smrt na ta brezobzirni način, brez obravnave?

Govorila je tako resno in odločno kot da ji je poverjena polnomoč sodnika.

— Ti, ti, — je rekel Sir John omahovaje, — ti bi morala biti menda prav zadnja, da mi staviš tako vprašanje! Moj namen je postopati z njim kot se postopa na morju z vsemi lopovi Tressilianovga kalibra, kadar se jih zasači. Če čutiš usmiljenje do njega, — česar pa ne morem razumeti, — moraš pomisliti, da je to največje dobrota, katero mu morem pokloniti.

— Vi govorite o dobroti in osveti v eni sapi, Sir John.

Postajala je vedno bolj mirna in na mesto prvotne razburjenosti je stopila samozavest.

Sir John je napravil nestrpnostno kretanje.

— Kaj bi koristilo odvzeti ga v Anglijo? — je vprašal. — Tam bi moral priti pred sodišče in izid obravnave je jasen. Povsem nepotrebno bi bilo mučiti ga.

— Izid ni tako gotov kot domnevat vi, — je odvrnila. — Ona ima pravico zahtevati obravnavo.

Sir John se je obrnil vstran in zrl zmedeno na strop kabine. Bedasto se mu je zdelo prepričati se z Rozamundo glede take stvari.

(Dolje prihodnj.)

Gebedorf kot tast.

Spisal Mads Tryne.

(Humoreska.)

— "Seveda morava imeti pohištvo v spalnice v slogu Ludovika XVI., to se razume samo po sebi," je dejala gospodična Alvida svojemu zaročencu. "Jedilnico si mislim v rokokoslogu — to je danes najmodernejša — in spalnico v zelenem."

"Hm," je pripomnil Valdemar, "prav lepo, čast tvojemu okusu, ljuba Alvida, toda..."

"Kaj, toda...?" je nekam pogrlo vprašala nevesta.

"Da, toda stroški," je obotavljivo dejala Alvida, "je obotavljivo, kajne?"

"No, mislim pač, dragi Valdemar, da moja dota dovoljuje, da si prijetno opremiva svoje bodoče stanovanje."

"Da, da! Zakaj ne? Toda, ko si že omenila to točka, pravim: tvoja dota je res prav lepa, a bilo bi mi in mu dejal: "Plačam vam triti, ljubše, ako bi tvoj oče za del tega denarja dal sam urediti dom za fionovem trgu."

"Ne, seveda v primernih mejah," je mel roke. O vsem ni imel niti vznehtila — "to sem prevzela sama. Ne zaupam očetovemu okusu."

"In tvoja mati?" je vprašal Valdemar.

"Se seveda strinja z menoj; zato se je moral oče ukloniti."

"Da, to mu je podobno," je pristavila. "Ali mi boš ti manj naklonjen? Sicer sem se pa spomnila, da sem zadnjič videla krasno perzijsko preprogo, ki bi izborni dičila najino spalnico."

"Koliko stane?" je vprašal Valdemar.

"O, malenkost, ni vredno besele."

"Koliko znaša ta malenkost, če jo preračunavaš v krome?"

"O, šeststo. Ali ni poceni?"

"Šesto?" je ponovil ženini skoro brez glasu.

"Da, kaj je to?" Alvida je stopila pred zrcalo in naravnala kodre tako, kakor jih je Valdemar najraje videl. Toda topot je ta vojna zvijača ostala brez učinka.

"Ampak, ljuba Alvida," je pripomnil.

"Ah, kaj! Ne bodi brez okusa," ga je prekinila. "Kaj bi rekla te ta dvorna svetilnica, ki je vajena občeati z najodličnejšimi krogi, in moj stric, vojaški asesor, ki je bil nekoč na dvoru, ako bi ne imela urejene hiše, kakor zahteva najin stan. Stvar je torej v redu, sedaj pa govoriva o stanovanju. Na Gefionovem trgu sem našla sijajno prvo nadstropje — le tritisoč na leto?"

"Ali si ob pamet?"

"Valdemar!"

"Da," ti si izgubila razum, draga. Kje naj vzamem denar? Do tisoč bi še šlo, več pa je izključeno."

Alvida se je zatekla k solzam, toda ko je popoldne zopet znova poskušala, zopet ni več dosegla. Valdemar je bil neizprosno.

Sedaj sta se posvetovali mati in hči. "Ne vem, kaj misli ta človek," je pripomnila mati. "Da se ne boji s svojo trmo izgubiti take lepe partije, kakor si ti!"

Nato sta krenili obe dami k očetu.

"Kaj sta res prismojeni?" je vprašal. "Valdemar je pameten mlad mož, ki noče več zapraviti kot asini."

Končno se je moral stari vdati in že drugi dan sta ga spremljali obe dami na Gefionov trg.

"Želim, da oddaste stanovanje v najem prokuristu Kornmarku za tisoč kron na leto. Ostanek plačam jaz, dokler bo tu stanoval, torej dvatisoč na leto."

Gospodar je udaril in takoj postavil pogodbo, s katero se rentni Gebedorf zavezuje plačevati na leto dvatisoč kron, ako se odda stanovanje prokuristu Kornmarku za tisoč kron najemnine na leto.

Nekaj dni kasneje sta privedli Alvida in mati trmoglavega ženina k gospodarju. Valdemar je moral priznati, da je stanovanje za najem tisoč kron poceni in je takoj podpisal pogodbo.

— Stirinajst dni zatem se je zaroč podrla. Valdemar je hotel to, Alvida ono in končno je prišlo do spora, ki je raztrgal nežno srčno vez.

"Z ženskami je kakor z zobmi," je modroval Valdemar. "Boli nas, ko jih dobimo, boli, ako jih imamo, in bolj zopet, ko jih izgubimo. Stanovanje moram vendar obdržati."

Stari Gebedorf je besnel. "Dvatisoč kron na leto, in potem še riškiram, da se poroči z drugo in ostane v stanovanju vse življenje," je tožil.

"Da, sam si kriv," sta mu odgovorjati mati in hči. "Zakaj si vedno tako popustljiv?"

Nekaj dni pozneje se je oglašil bivši tast pri svojem bivšem zetetu da je res prav lepa, a bilo bi mi in mu dejal: "Plačam vam triti, ljubše, ako bi tvoj oče za del tega denarja dal sam urediti dom za fionovem trgu."

"Ne, seveda v primernih mejah," je mel roke. O vsem ni imel niti vznehtila — "to sem prevzela sama. Ne zaupam očetovemu okusu."

Prihodnji dan je šel Gebedorf h gospodarju in rekel: "Moj zet ne mara stanovanja, in jaz vam dam tisoč kron, ako pogodbo raztrgate. Potem lahko stanovanje takoj oddaste drugemu."

Gospodar je privolil in Gebedorf je plačal.

Ko se je vrnil domov, ga je hči burno objela.

"Ah, oče, kako sem vesela!"

"Jaz tega o sebi ne bi trdil."

"Toda, oče, ali si ne moreš misliti, zakaj?"

Ne, tega stari ni mogel.

"Da, pomisli, oče, Valdemar in jaz sva našla ljubko stanovanje s 4 sobami na Osterbrogade in..."

"Valdemar?"

"Da, glej oče, danes sva se srečala in tedaj..."

"Hvala, dosti vem!"

Stari se je zgrudil na stol in tiho godrnjal. Le vrag je čul njegove besede in si veselo mel roke.

Žalujejo ostali:

Mrs. Antonija Minar, rojena Kolar, sestra.

Frank in Joseph Kolar, brata.

V domovini oče in tri sestre.

Little Falls, N. Y., September 30th. 1924.

(3x 2, 3, 4)

Helgoland v razvalinah.

Vsem, ki so doživeli in preživeli grozo svetovne vojne, je ostal nemški otok Helgoland gotovo v neizbrisnem spominu. Nemčija je napravila iz Helgolanda svoj Gibraltar ter je potrošila za vojaške naprave na njem tekmo zadnjih 20 let pred vojno nad eno milijardo zlatih mark. Hotela ga je prerediti v največjo pomorsko trdnjavo na svetu. Tisoče in tisoče delavcev je vrtalo in skale na otoku ter dolbo skladila za municijo in podzemne tvornice morskih min. Količina cementa in železa, ki se je porabila za betoniranje te nemške trdnjave, je napravila iz otoka izvrstno utrjeno vojno luko s podmorskimi hodniki za spuščanje čolnov. Nemška solidnost in hladna preračunljivost je stvorila na tem malem prostoru pravečo železno mesto, katerega bi bilo težje zavzeti kakor celo veliko državo na kopnem.

V svetovni vojni so Angleži ponovno skušali napasti Helgoland, toda njihove akcije so končale vedno brez vsakega uspeha. Angleški šrapneli niso mogli utrjenemu in čvrsto obzidaniemu oklepju Helgolanda do živga. Kameniti otok je ostal nezavzetna postojanka do konca vojne.

Mirovna pogodba v Versaillesu pa je Helgolandu prinesla nepričakovano smrt. Nemčija se je morala zavezati, da poruši do temelja otok, "brez dvoma največje delo vojaške arhitekture", kakor je imenoval Helgoland angleški admiral Beatty. Za časa uničevalnih del je poslala Anglija svoje najboljše arhitekte in vojaško-tehnične strokovnjake na Helgoland. Njim je bilo poverjeno rušenje utrdb. Sedaj poročajo časopisi, da se je otok uničeval s pravečo angleško preciznostjo, ki je popolnoma kros nemški solidnosti. Helgoland je danes že skoraj popolnoma porušen. V zrak so ga pogonili Angleži in celo luko, ki je bila še pred par leti prekrasno urejena, je danes pusta razvalina. O nekdanjih utrdbah ni skoraj nobenih sledov več. Samo ob nedeljah vidiš tu in tam kakšnega izletnika iz Hamburga, ki se je pričel kopat na razstreljeno obalo. Drugače pa ni nikjer več sledu o nemškem pomorskem imperijalizmu, ki je povzročil, da je Helgoland nekoč svetovno trdnjavo oporišče, danes žalostna in pusta razvalina.

ROYAL MAIL
Naravnost v Cherbourg in Hamburg.
PRIPRAVNE ZVEZE: Z
JUGOSLAVIJO.
Privatna kabina — Isborna hrana.
Uljudna postrežba.
OHIO 11. okt. 31. dec.
ORDUNA 18. okt. 9. dec.
ORBITA 25. okt.
ORCA 26. nov.
Za informacije vprašajte svojega lokalnega agenta ali pa
THE ROYAL MAIL STEAM PACKET CO.
Sanderson & Son, Inc. Agents
25 Broadway New York City

Vrag naj vzame ta svet. Tudi če človek z užitek posluša klasično godbo, pravijo njegovi prijatelji, da je lažnjivec.

Žalotim srecem naznanjamo vsem znaneem in prijateljem, da je naša srčno ljubljena hčerka oziroma sestra

Mrs. ANA MIVŠEK,

rojena Kolar umrla dne 1. septembra v Cleveland, Ohio na poslednjih operacijah.

Rojena je bila v Spodnjem Logatcu na Notranjskem, zapuša v domovini očeta in tri sestre, tukaj v Ameriki pa moža, eno sestro in dva brata.

Blaga pokojnica je bila članica S. D. Z., pokopana je bila po katoliškem obredu na pokopališču sv. Pavla.

Zahvalujemo se tem potom posebnim rodbini Kos in rodbini Korč kakor tudi drugim sosedom in znanceem, ki so darovali vence.

Sladko spavaj draga hčerka in sestra mirno smrtno spanje, in naj ti bode lahka zemljica ameriška.

Žalujejo ostali:

Mrs. Antonija Minar, rojena Kolar, sestra.

Frank in Joseph Kolar, brata.

V domovini oče in tri sestre.

Little Falls, N. Y., September 30th. 1924.

(3x 2, 3, 4)

Helgoland v razvalinah.

Vsem, ki so doživeli in preživeli grozo svetovne vojne, je ostal nemški otok Helgoland gotovo v neizbrisnem spominu. Nemčija je napravila iz Helgolanda svoj Gibraltar ter je potrošila za vojaške naprave na njem tekmo zadnjih 20 let pred vojno nad eno milijardo zlatih mark. Hotela ga je prerediti v največjo pomorsko trdnjavo na svetu. Tisoče in tisoče delavcev je vrtalo in skale na otoku ter dolbo skladila za municijo in podzemne tvornice morskih min. Količina cementa in železa, ki se je porabila za betoniranje te nemške trdnjave, je napravila iz otoka izvrstno utrjeno vojno luko s podmorskimi hodniki za spuščanje čolnov. Nemška solidnost in hladna preračunljivost je stvorila na tem malem prostoru pravečo železno mesto, katerega bi bilo težje zavzeti kakor celo veliko državo na kopnem.

V svetovni vojni so Angleži ponovno skušali napasti Helgoland, toda njihove akcije so končale vedno brez vsakega uspeha. Angleški šrapneli niso mogli utrjenemu in čvrsto obzidaniemu oklepju Helgolanda do živga. Kameniti otok je ostal nezavzetna postojanka do konca vojne.

Mirovna pogodba v Versaillesu pa je Helgolandu prinesla nepričakovano smrt. Nemčija se je morala zavezati, da poruši do temelja otok, "brez dvoma največje delo vojaške arhitekture", kakor je imenoval Helgoland angleški admiral Beatty. Za časa uničevalnih del je poslala Anglija svoje najboljše arhitekte in vojaško-tehnične strokovnjake na Helgoland. Njim je bilo poverjeno rušenje utrdb. Sedaj poročajo časopisi, da se je otok uničeval s pravečo angleško preciznostjo, ki je popolnoma kros nemški solidnosti. Helgoland je danes že skoraj popolnoma porušen. V zrak so ga pogonili Angleži in celo luko, ki je bila še pred par leti prekrasno urejena, je danes pusta razvalina. O nekdanjih utrdbah ni skoraj nobenih sledov več. Samo ob nedeljah vidiš tu in tam kakšnega izletnika iz Hamburga, ki se je pričel kopat na razstreljeno obalo. Drugače pa ni nikjer več sledu o nemškem pomorskem imperijalizmu, ki je povzročil, da je Helgoland nekoč svetovno trdnjavo oporišče, danes žalostna in pusta razvalina.

Žalotim srecem naznanjamo vsem znaneem in prijateljem, da je naša srčno ljubljena hčerka oziroma sestra

Mrs. ANA MIVŠEK,

rojena Kolar umrla dne 1. septembra v Cleveland, Ohio na poslednjih operacijah.

Rojena je bila v Spodnjem Logatcu na Notranjskem, zapuša v domovini očeta in tri sestre, tukaj v Ameriki pa moža, eno sestro in dva brata.

Blaga pokojnica je bila članica S. D. Z., pokopana je bila po katoliškem obredu na pokopališču sv. Pavla.

Zahvalujemo se tem potom posebnim rodbini Kos in rodbini Korč kakor tudi drugim sosedom in znanceem, ki so darovali vence.

Sladko spavaj draga hčerka in sestra mirno smrtno spanje, in naj ti bode lahka zemljica ameriška.

Žalujejo ostali:

Mrs. Antonija Minar, rojena Kolar, sestra.

Frank in Joseph Kolar, brata.

V domovini oče in tri sestre.

Little Falls, N. Y., September 30th. 1924.

(3x 2, 3, 4)

Helgoland v razvalinah.

Vsem, ki so doživeli in preživeli grozo svetovne vojne, je ostal nemški otok Helgoland gotovo v neizbrisnem spominu. Nemčija je napravila iz Helgolanda svoj Gibraltar ter je potrošila za vojaške naprave na njem tekmo zadnjih 20 let pred vojno nad eno milijardo zlatih mark. Hotela ga je prerediti v največjo pomorsko trdnjavo na svetu. Tisoče in tisoče delavcev je vrtalo in skale na otoku ter dolbo skladila za municijo in podzemne tvornice morskih min. Količina cementa in železa, ki se je porabila za betoniranje te nemške trdnjave, je napravila iz otoka izvrstno utrjeno vojno luko s podmorskimi hodniki za spuščanje čolnov. Nemška solidnost in hladna preračunljivost je stvorila na tem malem prostoru pravečo železno mesto, katerega bi bilo težje zavzeti kakor celo veliko državo na kopnem.

V svetovni vojni so Angleži ponovno skušali napasti Helgoland, toda njihove akcije so končale vedno brez vsakega uspeha. Angleški šrapneli niso mogli utrjenemu in čvrsto obzidaniemu oklepju Helgolanda do živga. Kameniti otok je ostal nezavzetna postojanka do konca vojne.

Mirovna pogodba v Versaillesu pa je Helgolandu prinesla nepričakovano smrt. Nemčija se je morala zavezati, da poruši do temelja otok, "brez dvoma največje delo vojaške arhitekture", kakor je imenoval Helgoland angleški admiral Beatty. Za časa uničevalnih del je poslala Anglija svoje najboljše arhitekte in vojaško-tehnične strokovnjake na Helgoland. Njim je bilo poverjeno rušenje utrdb. Sedaj poročajo časopisi, da se je otok uničeval s pravečo angleško preciznostjo, ki je popolnoma kros nemški solidnosti. Helgoland je danes že skoraj popolnoma porušen. V zrak so ga pogonili Angleži in celo luko, ki je bila še pred par leti prekrasno urejena, je danes pusta razvalina. O nekdanjih utrdbah ni skoraj nobenih sledov več. Samo ob nedeljah vidiš tu in tam kakšnega izletnika iz Hamburga, ki se je pričel kopat na razstreljeno obalo. Drugače pa ni nikjer več sledu o nemškem pomorskem imperijalizmu, ki je povzročil, da je Helgoland nekoč svetovno trdnjavo oporišče, danes žalostna in pusta razvalina.

Žalotim srecem naznanjamo vsem znaneem in prijateljem, da je naša srčno ljubljena hčerka oziroma sestra

Mrs. ANA MIVŠEK,

rojena Kolar umrla dne 1. septembra v Cleveland, Ohio na poslednjih operacijah.

Rojena je bila v Spodnjem Logatcu na Notranjskem, zapuša v domovini očeta in tri sestre, tukaj v Ameriki pa moža, eno sestro in dva brata.

Blaga pokojnica je bila članica S. D. Z., pokopana je bila po katoliškem obredu na pokopališču sv. Pavla.

Zahvalujemo se tem potom posebnim rodbini Kos in rodbini Korč kakor tudi drugim sosedom in znanceem, ki so darovali vence.

Sladko spavaj draga hčerka in sestra mirno smr